

Mniê êra siam [uôn pro\ng Săp [hui

Drei hrăm mb ^ t tui duah klei mtlaih boh sang mb ^ t ăt mse \ lo \ bi
doh wăł hd ^ p amăo ênuih ôh.

Mniê êra siam [uôn pro \ ng Săp [hui

Pô] ih: Lamis Asali

Pô nga: Mina Suleiman

Pô mblang: H'Loanh Niê - H'Mi} il

Hdruôm hră mblang mào klei đru mớ\ng UNICEF Wiêt Nam leh anăn

Knờ\ng brua\ khua ho\k Mtô mjua\t Wiêt Nam

The original work of this book was made possible through the generous support of the All Children Reading: A Grand Challenge for Development (ACR GCD) Partners (the United States Agency for International Development (USAID), World Vision, and the Australian Government). It was prepared by Asafeer Education Technologies FZ LLC and does not necessarily reflect the views of the ACR GCD Partners. Any adaptation or translation of this work should not be considered an official ACR GCD translation and ACR GCD shall not be liable for any content or error in this translation.

Hiu rung sui s^ n êlô kơ adiê mnga], Raymie diêr ktuê êa dơ\ng mơ\ng ngo\truh kơ yu\.

Djăp mta mnơ\ng gơ\bi m^ n mmông anei duah hdra\si be\nga\ Jiăng tuôm ho\ng pô knhâu knhăk. Phung knhâu knhăk dôk hd^p hlăm mlan. Gơ\hmu\arăng la] phung knhâu knhăk srăng hun kơ gơ\hdra\mkra.

Gơ\hmu\arăng la] dưi nao kơ mlan, găn nao hằm êlan gu\lăn. {ia\dah si
thôo b^t duah êlan gu\lăn ăn?

Êjai Raymie nao duah êlan gu\lăn, gơ\găn ti kdrăn rơ\k hla piêk mào ruê.
Tơ gơêbat găn ti anăn...

...gơ\ksak jơ\ng leh anăn le\ti gu\[ăng pro\ng.

Êjai mmông le\ti gu\, mbah]uah [lo\ng [lút snăn k'u\t gơ\klôk klak. Êtuh êbảo ală dlăng pha\gơ\mơ\ng anôk phu\l\ n k'up k'ap.

Sa drei mno\ng nao gia\m leh năn la]: "Di Di aka buaz cremo?"
Ma^ kăp mblang ti kngan go\ mblang: "Hlei ih leh anăn ya mno\ng ih
jiăng?"

Raymie la]:

- Kào jing mniê êra siam [uôn pro\ng Săp [hui. Êwa ang^ n anôk hmei dôk mào các-bon-đi-ô-xít leh anăn mào klei]ho\ leh. Mnuih [uôn sang mtu\k hruê mlam. Ênai wou hyn mthào kwang hriêk. Kào jing pô mnuih tui duah di ih dưi đru hmei.

Mơ\ng an\ăn la]:

- K\ao j\ing Bubloosh, khua \epul \ewa hrip m\ơng mlan. M^n dah k\ao nao
\elan gu\l\ăn m\ơh nao]ua\đru [u\ôn pro\ng g\ấp.

- Kào brei kơ ih ară êtak myang anei. Di gơ\bi doh êwa ang^h. Du\m asă êtak srăng]ăt mtam leh ih krih êa kơ di gơ\.

Leh anăn Bubblosh mđar ko\\tlăo blu\\leh anăn la]:

- Kyăo mtăo amra jing leh anăn hrip săp căc-bo-níc. Djăp do\\ih ngă]iăng ba kơ mlan hmei du\\m hơng căc-bon-đi-ô-xít mơng kyăo mtăo hrip ba êlan gu\\ lăn anei. Ti anei hmei amăo djăp hơng căc-bon-đi-ô-xít]iăng bi êwa. Klei anei ăť hmei tuôm hơng klei dleh đlan pro\\ng êđi yoh.

Raymie hmu\snăn m'ak êdi [ia\dah Bubbosh lo\la]:

- {ia\dah hdơ he\, du\m asăr êtak kâo brei kơ ih amăo djăp bi doh êwa ang^ n ôh. Ih ăt mjưh mớh yua do\mnơ\ng bi kbia\lu các bon-đi-ô-xít hlăm [uôn pro\ng.

Leh hmu\, Raymie mã asăr êtak rua\t kua\t đue# nao hluê êlan gu\ lăn. Gơ\măo lu brua\hlo\ng nga\mtam!

Leh lo\w^t, gơ\iêu jìh jang mnuih bi k[^n. Djăp pô mnuih hlăm [uôn
pro\ng Săp [hui truh s'a^ . Dì gơ\dlăng ju\m dar, amôo thâu ôh ya klei
truh mào.

Raymie la]:

- Kào mào sa HDRă bi doh êwa ang^N leh anăn đRU [uôn pro\ng drei. Drei êmăn leh êdi kyua dah rua\duam leh anăn mtu\k.

{ia\dah djăp pô bi kdơ\ng s'a^, Noam la]:

- Amào lo\mào klei mkăn ôh. Grăp blu\snăn nanao yoh. Jih jang phung lu tu\ư mse\Noam anăn s'a^.

Raymie la]:

- Tơ dah drei hgu\m mguôp snăn kơh drei dưi nga\l. Kào [ua\n rơ\ng srăng mào klei tu\dưn! Di ih kăp dlăng yoh.

Raymie brei asăr êtak kơ phung hêh. Jih jang êran nao kơ êa s'a^, kbang êa giảm sang ploh pla leh anăn krih êa kơ êtak.

{ia\dah phung khua aseï ăl yoh. Di gơ\bi k[iêp amô mdei:
- Kyô mtô [ăt djiêu sang, wăl ta] leh anăn ju\m gah găn sang he\?
Amô dui ôh! Hmei amô mừng ôh klei anei.

Êdei [ia\kơ anăn, Raymie lo\mkra mnuih ma^]ia\ng mđue# he\ sang
ma^ ti mkăn êngao kơ [uôn pro\ng. Đơ mnuih ma^ mbe\ sang ma^ ti
dlông êdeh pro\ng leh anăn lo\mko\mjing ti êngao anôk mnuih [uôn
sang dôk.

{ia\dah phung pô sang ma^ amâo tu\ôh:

- Ya nga\hmei nao he\kburi b^n kơ sang ma^? Hmei amâo mừng nao kburi ôh.

{ia\dah Raymie la]:

- Klei mlih anei kyua klei tu\dun kơ jìh jang drei.

Leh anăñ Raymie bi mlih đơ êdeh êran ho\ng êa xăng mlih kơ êdeh êran ho\ng pui kmla\.

Phung pô êdeh la]:

- Amâo dui ôh! Êdeh êran ho\ng pui kmlă êran êmut snăk. Hmei amâo mung ôh klei anei. Hmei amâo]ia\ng ôh klei bi mlih anei.

[ia\dah Raymie la]:

- Klei bi mlih anei kyua klei tu\dun kơ jìh jang drei.

Mđue# đơ sang ma^ kơ êngao [uôn pro\ng leh anăn yua êdeh pui kmlă
bi mhro\săp các-bon-đi-ô-xít hlăm [uôn pro\ng. {ia\dah klei anei ăt ka
djăp bi doh êwa ang^n. Ênai wơu hữn mthào ăt kwang bo\[uôn pro\ng
leh anăn lu mnuih ăt mtu\k.

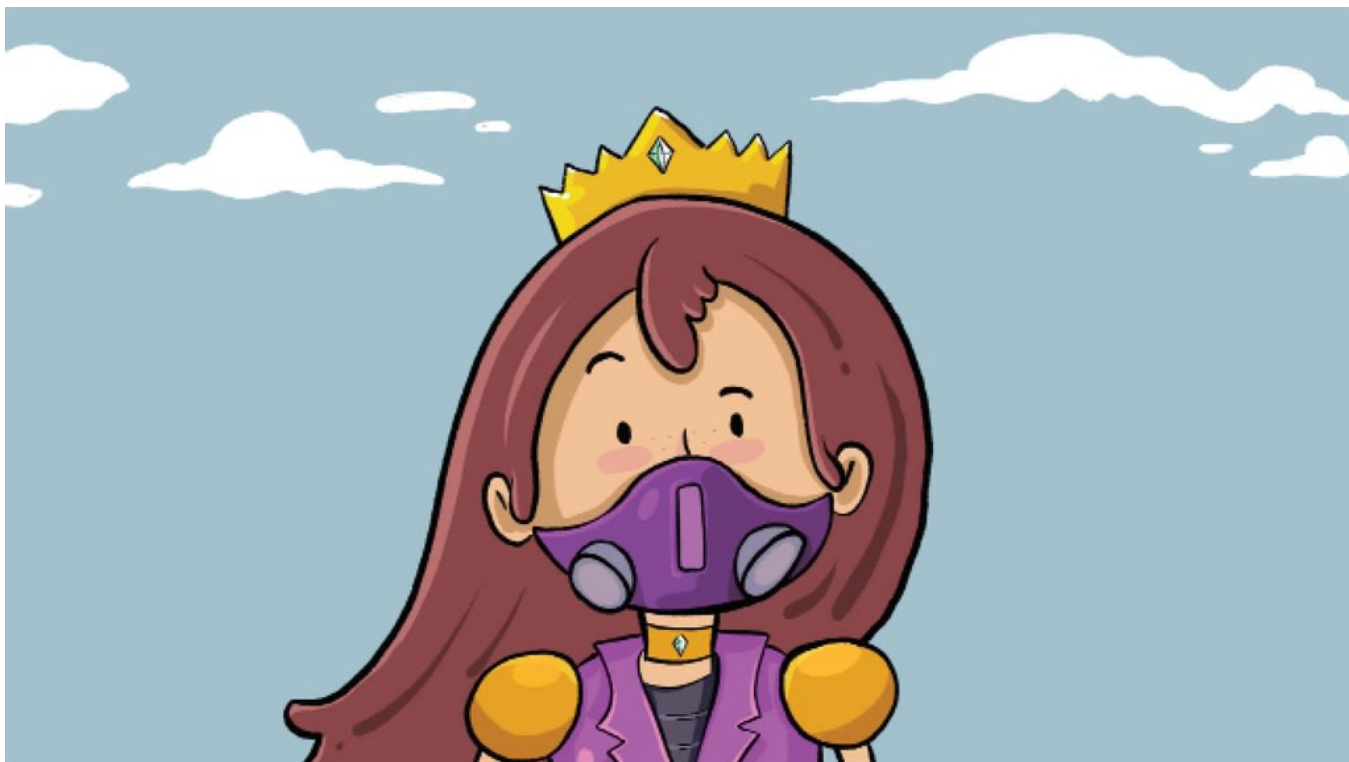

Kyôo mtôo jing djäl hin hrip sǎp các-bon-đi- ô- xít hlăm êwa ang^ⁿ.

{ia\dah ya nga\kyôo ăt ka]ăt moh?

Djăp pô mnuih hla\m [uôn pro\ng Săp [hui ăt dôk guôn ana]ăt leh anăn
jing đ^ hriê. Di gơ\]iăng hrip êwa ang^ⁿ doh jăk mse\si [ua\n leh.

"Asăr bru\ leh he\ anei? arăng mplư pô he\ anei?" - Raymie mào klei bi
m^ⁿ.

Êdei [ia\kơ anăn, ênai wơư amôo lo\hmu\ôh hlăm [uôn pro\ng. Raymie
ka mừng mớh klei mlih anei. Gơ\bi m^n: "Amôo lo\hmu\ ênai wơư ôh, pô
amôo mừng ôh klei mlih anei."

Djăp pô mnuih hlẵm [uôn prŏ̃ng Sẵp [hui bi la]:

- Dreĩ amăo lo\hmu\ênai wŏu ôh. Hnŏ̃ng măo các-bon-đi-ô-xít hro\leh mŏh! Anei hin knŏ̃ng mă pă kdre#] êtuh hlẵm êwa ang^̃n! Hnŏ̃ng ôxi hlẵm êwa ang^̃n lo\w^̃t 21%! Kyăo mtăo]ăt jing đ^̃ hriê leh anẵn hrip các-bon-đi-ô-xít leh anẵn bi kbia\ôxi... Jăk êdi!

Du\m sǎp [hui lu\] đue# jih leh anǎn êwa ang^ n mǎo klei doh jǎk.
Mmông anei djǎp pô dui [uh yang hruê mrâo le\siam s^ n. Wơu m` ê
mjưh lǎ lar. Raymie mừng leh kơ klei mlih anei. S^ t nik, gơ m'ak êdi
yoh kơ klei mlih anei.

Gơ\dui nga\leh kơ klei gơ\ua\n ho\ng pô khêo khắk. Hơ\ng mào các-bon-đi-ô-xít mơ\ng [uôn pro\ng sắp [hui đ^ truh kơ mlan, đru di gơ\lo\mào mkă hơ\ng jắk. Wơu hơu mthào ắt mjuh leh mơh ti mlan.

Jih